

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ



ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ

លេខ ០១/២០០៥ អបប

សូមក្រាបថ្វាយបង្គំទូល

ព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី

ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាជ្រាប ។

កម្មវត្ថុ : សេចក្តីថ្វាយមតិរបស់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ អំពីសេចក្តីស្នើច្បាប់ធម្មនុញ្ញ សំដៅកែសម្រួលក្បួនមសសម្រាប់ប្រជុំរដ្ឋសភា និងព្រឹទ្ធសភា ។

យោង : ព្រះរាជសារ ចុះថ្ងៃទី ២៥ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៥

ទូលព្រះបង្គំយើងខ្ញុំ ជាប្រធាន និងសមាជិកក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ ក្រោយពីបានទទួលព្រះរាជសារដូចមានយោងខាងលើ បានរួមប្រជុំក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ នៅថ្ងៃទី ២៥ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៥ ហើយបានឯកភាពលើកមតិដើម្បីក្រាបថ្វាយបង្គំទូលព្រះករុណាព្រះបាទសម្តេចព្រះបរមនាថ នរោត្តម សីហមុនី ព្រះមហាក្សត្រនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា ដែលមានខ្លឹមសារដូចតទៅ ៖

១- សេចក្តីស្នើច្បាប់ធម្មនុញ្ញនេះ មានគោលដៅកែប្រែមាត្រា ៨៨ និងមាត្រា ១១១ ថ្មីនៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ដើម្បីសម្រួលក្បួនមសសម្រាប់ប្រជុំរដ្ឋសភា និងព្រឹទ្ធសភា ដែលមានខ្លឹមសារជាអាទិ៍ថា " ក្បួនប្រាំពីរភាគដប់ ត្រូវយកមកប្រើសម្រាប់ការអនុម័តយកសម្លេងពីរភាគបី ឬបីភាគបួន និងក្បួនប្រាំមួយភាគដប់ ត្រូវយកមកប្រើសម្រាប់ការអនុម័តយកសម្លេងភាគច្រើនដោយប្រៀប ឬភាគច្រើនដាច់ខាត នៃសមាជិករដ្ឋសភា និងសមាជិកព្រឹទ្ធសភាទាំងមូល " ។

មាត្រា ១៥១ ថ្មី (មាត្រា ១៣២ ចាស់) នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញបានចែងថា "ការផ្តើមគំនិតសើរី ឬការផ្តើមគំនិតធ្វើវិសោធនកម្មរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ជាសិទ្ធិរបស់ព្រះមហាក្សត្រ របស់នាយករដ្ឋមន្ត្រី និងរបស់ប្រធានរដ្ឋសភា តាមសេចក្តីស្នើរបស់តំណាងរាស្ត្រមួយភាគបួននៃចំនួនសមាជិករដ្ឋសភាទាំងមូល ។ ការសើរី ឬវិសោធនកម្មរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ត្រូវធ្វើឡើងដោយច្បាប់ធម្មនុញ្ញមួយ ដែលអនុម័តដោយរដ្ឋសភា តាមមតិភាគច្រើនពីរភាគបីនៃចំនួនសមាជិករដ្ឋសភាទាំងមូល ។ "

មាត្រា ១៥២ ថ្មី (មាត្រា ១៣៣ ចាស់) នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញបានចែងថា " ការសើរី ឬវិសោធនកម្មរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ត្រូវហាមឃាត់មិនឱ្យធ្វើនៅពេលប្រទេសជាតិស្ថិតក្នុងភាពអាសន្ន ដូចមានចែងក្នុងមាត្រា ៨៦ ។ "

មាត្រា ១៧ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញបានចែងថា " ប្រការដែលព្រះមហាក្សត្រទ្រង់ត្រង់រាជសម្បត្តិ ប៉ុន្តែទ្រង់មិនកាន់អំណាចឡើយ ហើយដែលមានចែងក្នុងវាក្យខ័ណ្ឌទី ១ នៃមាត្រា ៧ នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញនេះ មិនអាចសុំកែប្រែបានជាដាច់ខាត ។ "

មាត្រា ១៥៣ ថ្មី (មាត្រា ១៣៤ ចាស់) នៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញបានចែងថា " ការសើរី ឬវិសោធនកម្មរដ្ឋធម្មនុញ្ញ មិនអាចធ្វើបានឡើយ កាលបើប៉ះពាល់ដល់ប្រព័ន្ធប្រជាធិបតេយ្យ សេរី ពហុបក្ស និង របបរាជានិយម អាស្រ័យដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ។ "

តាមការពិនិត្យលើសេចក្តីស្នើច្បាប់ធម្មនុញ្ញនេះ ឃើញថា ពុំមានអ្វីប៉ះពាល់ដល់លទ្ធិប្រជាធិបតេយ្យ សេរី ពហុបក្ស និង របបរាជានិយមអាស្រ័យដោយរដ្ឋធម្មនុញ្ញឡើយ ។ ម្យ៉ាងទៀត ការស្នើធ្វើវិសោធនកម្មមាត្រា ៨៨ និងមាត្រា ១១១ ថ្មីនៃរដ្ឋធម្មនុញ្ញ ធ្វើឡើងក្នុងកាលៈទេសៈធម្មតារបស់ប្រទេសជាតិ ។

២- ការរៀបចំបំពេញបន្ថែមនូវបញ្ហាដែលនៅសេសសល់មួយចំនួននៅក្នុងសេចក្តីស្នើច្បាប់ធម្មនុញ្ញនេះ បានឆ្លើយតបនឹងស្មារតីនៃលិខិតរបស់ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ លេខ ០៨/២០០៥ កបធ.ច ចុះថ្ងៃទី ២១ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៥ ។

៣- ក្រុមប្រឹក្សាធម្មនុញ្ញ យល់ឃើញថា ការធ្វើវិសោធនកម្មមាត្រា ៨៨ និងមាត្រា ១១១ ថ្មីនៃ រដ្ឋធម្មនុញ្ញ អាចធ្វើទៅបាន តាមខ្លឹមសារនៃសេចក្តីស្នើដែលមានឯកសារភ្ជាប់មកជាមួយនេះ ។

សូមក្រាបថ្វាយបង្គំទូល ដោយសេចក្តីគោរពដ៏ខ្ពង់ខ្ពស់ជាទីបំផុត ។

សេចក្តីគួរពុំគួរ សូមទ្រង់ព្រះមេត្តាប្រោស ។

ក្រាបថ្វាយបង្គំទូល នៅរាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី ២៩ ខែ មេសា ឆ្នាំ ២០០៥



ប៊ិន ណិន

[Faint, mostly illegible text, likely bleed-through from the reverse side of the page]